

Verkeers- en Sociale Veiligheid

We hebben te maken met twee soorten veiligheid:

- Verkeersveiligheid;
- Sociale veiligheid.

Verkeersveiligheid

We spreken over verkeersveiligheid als we veilig van A naar B willen reizen. Het gaat over een veilige en vlotte afwikkeling van het verkeer. Hoe is de weg ingericht? Staan er veel obstakels, zitten er veel onoverzichtelijke bochten in, zijn er verschillende weggebruikers? Al deze (en nog meer) factoren zijn van invloed op de verkeersveiligheid.

Goed zicht is daarom van belang. Daar kan voor de donkere perioden openbare verlichting aan toegevoegd worden om het zicht te verbeteren.

Maar er zijn tegenwoordig ook betere alternatieven. Denk daarbij aan kattenogenvoering of reflecterende belijning die het verloop van de weg goed weergeven.

Foto: Oude Beesdseweg, reflecterende strepen geven het verloop van de weg goed weer.

Sociale veiligheid

Sociale veiligheid is een stuk lastiger voor de gemeente om mee om te gaan.

We kunnen deze verdelen in twee soorten:

- Objectieve sociale veiligheid is meetbaar, zoals het aantal inbraken. Veel inbraken vinden echter overdag plaats als men even een boodschap aan het doen is en een raampje openlaat.

Waar gebeuren de meeste inbraken?

- Subjectieve sociale veiligheid is het gevoel van veiligheid. Dat is voor iedereen anders. Wat zijn de ervaringen, hoe goed ken je de omgeving, wat ben je gewend. Hoe goed kan je andere mensen aan zien komen lopen. Deze en nog veel meer factoren bepalen je gevoel van veiligheid.

Schijnveiligheid

Veel mensen geven aan zich veiliger te voelen als er licht is. Dat is hun gevoel. Maar is het werkelijk veiliger? Je kan wel iemand aan zien komen op de weg. Maar zijn er ook mensen in de buurt die te hulp kunnen schieten als er wat gebeurt? Oftewel is er voldoende sociale controle?

Foto: Rekenpad. Er is niemand die je kan helpen of zien. Het licht geeft schijnveiligheid.

Is het licht nodig om bijvoorbeeld naar een sportveld te gaan, dan kan licht fijn zijn. Je kan met het licht het fietspad zien. Ook kan je zien wie er nog meer lopen of fietsen. Maar in de late avond, als er weinig mensen zijn, helpt het licht niet als er wat gebeurt. Het licht geeft dan schijnveiligheid. Daarbij kan een eventuele belager heel goed zien wie eraan komt, maar degene die in het licht fietst, kan niet in de donkere omgeving kijken en ziet zijn belager dus niet tijdig.

De kleur van de verlichting bepaalt ook de veiligheid. Bij sommige verlichtingskleuren, zoals bijvoorbeeld oranje, lijkt alles rood. We zien niet de echte kleuren en geven daarmee een omschrijving, in geval van een calamiteit, die niet klopt.

Foto: Oranje licht, alles lijkt rood/oranje

Foto: wit licht, alle kleuren zichtbaar

Beleid verkeersveiligheid

Het uitgangspunt is 'Niet verlichten, tenzij'. De gemeente kijkt eerst of het wegontwerp anders kan. Als dat niet mogelijk is, gaat zij kijken of er goede alternatieven (passieve/actieve markering, reflectie e.d.) beschikbaar zijn. Mocht dat niet het geval zijn en er toch licht nodig zijn, dan kan de gemeente besluiten een lantaarnpaal te plaatsen. Deze is dan wel zo energiezuinig mogelijk (passend binnen budget en bij stand der techniek). Qua lichtsterkte verlicht de gemeente op maximaal 85% van de NPR13201/A1 en houdt geen eis voor verticale verlichtingssterkte aan.

Foto: ledlampjes in de as van de weg elders.

De gemeente houdt ook rekening met de impact van licht op de omgeving. Bij het lichtontwerp wordt gekeken naar de hoeveelheid licht op de weg, maar ook naar de verdeling van het licht op de weg (de gelijkmatigheid). Deze gelijkmatige verdeling is voor de gemeente vooral in woonstraten en het centrum belangrijk. Bij vervanging gaan we uit van de bestaande mastafstand.

Culemborg

Beleid sociale veiligheid

Zowel de objectieve als subjectieve sociale veiligheid zijn onder andere afhankelijk van de overzichtelijkheid van een gebied en de aanwezigheid en herkenbaarheid van andere mensen. Aanpassingen aan de weg of het groen vinden plaats als dat mogelijk en nodig is om de overzichtelijkheid van een gebied te verbeteren. Er is echter ook voldoende sociale controle nodig. Anders ontstaat er schijnveiligheid. De gemeente probeert schijnveiligheid juist te voorkomen.

Er wordt gekozen voor een kleur waarbij de gezichten goed herkenbaar zijn in woonwijken en centrumgebieden.

Parken, groenvoorzieningen en vrij liggende fietspaden buiten de bebouwde kom worden daarom niet verlicht; er is te weinig sociale veiligheid.

Indien er in de parken nu verlichting staat die van de gemeente is, dan wordt, op het moment dat de verlichting vervangen moet worden, bekeken of deze gehandhaafd moet worden.

Foto: De Plantage, geen verlichting want in de avond en nacht is er geen sociale controle.

Beleidsuitgangspunten gemeente Culemborg:

- Niet verlichten, tenzij;
- Schijnveiligheid proberen te voorkomen;
- Parken en groenvoorzieningen niet verlichten;
- Qua lichtsterkte op maximaal 85%, geen eis voor verticale verlichtingssterkte aanhouden. Gelijkmatigheid zo goed mogelijk in woongebieden en centrum bij bestaande mastafstanden;
- Goede kleur –en gezichtsherkenning waar dat belangrijk is.